

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Prima criminum Episcoporum cognitio pertinet ad synodum provinciæ,
secunda verò, ad Diœcesanas absque permissu Principum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

esset, eam canone scripto firmarunt in secunda synodo Oecumenica, quæ prima est Constantinopolitana. Primum enim orientales Romam accedere noluerunt, tamen per Imperatoris Theodosij literas accersiti essent, postquam Constantinopoli in unum conventum esset. Cur autem ita ipsis placitum fuerit, nulla alia probabilis ratio occurrit quàm quòd supremam esse contenderent Conciliorum orientalium auctoritatem. Vnde in epistola synodica ad Damasum & ad synodum occidentalem non dubitant scribere se anno superiore Concilium generale celebravisse, tamen illud constaret ex solis Episcopis orientalibus. Quapropter in Concilio Aquileiensi rectè dicebat Ambrosius esse *consuetudinem hujusmodi ut in Oriente orientalium esset Concilium, intra occidentem occidentalium.*

II. Robustius urget canon secundus Concilij Constantinopolitani, cujus auctoritas ab Ecclesia univèrsa recepta est. Decernit itaque quonam modo peragenda sint judicia canonica apud orientales, sive pro depositione Episcoporum, sive etiam pro reliquis causis quæ incidunt. Ordo autem quem in his rebus præscribit, plenus prudentiæ est, ac mirabili temperamento conditus. Nam primum jura provinciarum & privilegia illustrissimarum Ecclesiarum eo canone conservantur, juxta canones Nicænos. Tum Episcopis damnatis nova remedia tribuuntur, multò commodiora & faciliora quàm ea quæ Concilium Antiochenum invenerat, cum se vota judicum diviserant, sive accedendo ad Imperatores ad obtinendum novum Concilium. Nam in eo Concilio jurisdictionum limites constituuntur juxta divisionem Dioceseon Imperij, & suprema esse decernitur auctoritas uniuscujusque Dioceseos in universis judiciis de disciplina latis. Diocesim cum dico, eo sensu eam dictionem usurpo quem obtinet in legibus Imperatorum & in canonibus hujus Concilij Constantinopolitani, scilicet pro tractu quodam & diversarum provinciarum collectione, quæ Præfeto prætorio aut ejus Vicario parebat in causis civilibus, Exarcho verò in causis ecclesiasticis. Itaque cum Imperium Orientis divisum esset illa tempestate in quinque Dioceses, Ægyptiacam videlicet, orientalem, Thracicam, Ponticam, & Asianam, Concilium Dioceses ecclesiasticas partitur in totidem synodos. Ex Notitia porrò Imperij constat quinque in Ægypto provincias fuisse, quarum caput erat Alexandria; in Oriente, undecim, sub Antiocheni civitate; in Ponto, decem, sub ci-

vitæ Casaræ Cappadociæ, quæ urbs regia Ponti fuerat. Asiana, cujus metropolis erat Ephesus, in Asia proconsulari sita, constabat pariter ex undecim provinciis. Thracica verò sex provincias complectebatur, & in his, provinciam Europam, in qua Heraclea metropolis Dioceseos Thracicæ. At Byzantium civitas, quæ quondam metropolis fuerat, amissam dignitatem recuperavit; quæ in civitatem Heracleensem translata fuerat ab Imperatore Severo post excidium ab eo Byzantium. Amplificata dein fuit ejus majestas post Constantinum magnum, cum felicibus nominis ejus auspiciis reædificata fuisset civitas, in eaque posita sedes Imperij orientalis, ornataque fuit privilegiis antiquæ Romæ.

III. Dioceses itaque ecclesiasticæ ordinatæ sunt ad exemplum dispositionis civilis Dioceseon; ita ut prima criminum Episcoporum cognitio pertineret ad synodum provinciam; si verò de injusto judicio querela moveretur, deferri illa debebat ad synodum Diocesanam, quam Exarchus convocabat absque speciali permissa Imperatoris. Itaque Patriarcha Alexandrinus convocabat synodum Dioceseos Ægypticæ, id est, synodum sui patriarchatus. Patriarcha Antiochenus convocabat Diocesim orientalem, hoc est, patriarchatum Orientis. Episcopus verò Casaræ Cappadociæ, quæ caput erat universæ Dioceseos Ponticæ, synodum ejus Dioceseos congregabat, ut constat ex Gregorio Nazianzeno in vita Basilij. Episcopus Ephesinus Asianæ Dioceseos Exarchus erat, synodoque generali ejus Dioceseos præsidebat. Quod attinet ad Diocesim Thracicam, ea speciali curæ Episcopi Constantinopolitani commissa est in hoc Concilio, ut disertè adnotavit Socrates. Sed præter administrationem illam, privilegium honoris ei tributum est post Episcopum Romanum, ante ceteros Exarchos, eò quòd Constantinopolis esset nova Roma.

IV. In hac divisione conservata sunt privilegia provinciarum & magnarum Ecclesiarum, quæ in Concilio quoque Nicæno confirmata fuerant, ut inquit patres Constantinopolitani. Omnia hæc magnifica esse video pro dignitate Ecclesiæ; quæ auctoritate hujus canonis liberata est à petendis ab Imperatore Conciliis ad judicandas Episcoporum depositorum querelas; adeo ut synodi Diocesanae in synodos ordinarias versæ sint, cum antea extraordinariae essent, neque convocari possent absque literis Imperatoris. Sanè cum hi canones novam politiæ exterioris formam constitu-